

Asia: VN/21868/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi alueellisen opintolainahyvityksen kokeilusta sekä tuloverolain 92 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan näkemykset esityksen tavoitteista ja vaikutuksista

-

2. Lausunnonantajan näkemykset lakiehdotuksista ja säännöskohtaisista perusteluista

-

3. Lausunnonantajan yleiskommentit esityksestä

Lausunto hallituksen esitykseen laista alueellisen opintolainahyvityksen kokeilusta sekä tuloverolain 92 §:n väliaikaisesta muuttamisesta.

14.1.2022

Lausunnonantaja: Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Helga , Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta HUMAKO, Laurea ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Laureamko, Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelijakunta METKA ja Turun ammattikorkeakoulun opiskelijakunta – TUO

Lausunnon tarkoitus: Kommentoida lakimuutoksia opiskelijoiden näkökulmasta

Alkusanat

Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Helga ja Laurea ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Laureamko ottavat kantaa hallituksen esitykseen lakien alueellisen opintolainahyvityksen kokeilusta sekä tuloverolain 92 §:n väliaikaisesta muuttamisesta. Edellä mainittujen lausunnon antajien kanta esitykseen on se että, vaikka esitys voi osittain elävöittää kokeiluun valikoituneita kuntia ja vahvistaa kokeiluun valikoituneiden opiskelijoiden taloutta, se kohtelee eri oppilaitoksissa opiskelevia ja eri aloja opiskelevia opiskelijoita epätasa-arvoisesti, eikä paranna opiskeluajan toimeentuloa.

3. Lausunnonantajan yleiskommentit esityksestä

Mielestämme alueellinen kokeilu opintolainahyvityksestä asettaa eri alojen ja eri oppilaitoksissa opiskelevat henkilöt eriarvoiseen asemaan keskenään. Esityksessä mainitaan, että "harvaan asutuilla alueilla on eniten pulaa sosiaali- ja terveydenhuollon (yleislääkäri, hammaslääkäri, sairaan- ja terveydenhoitaja, lähihoitaja, suuhygienisti, farmaseutti, kuulontutkija, puheterapeutti, sosiaalihuollon erityisasiantuntija) ja opetusalan (erityisopettaja, varhaiskasvatuksenopettaja, luokanopettaja) työntekijöistä." Kaikkien korkeakoulujen opiskelijoilla ei tällöin ole mahdollisuutta hyötyä opintolainan hyvityksestä. Esityksessä ei pyritä myöskään noudattamaan paremmin opintotukilaissa tarkoitettua lain henkeä siitä, että opintotukijärjestelmän tarkoitus on opiskelijan toimeentulon turvaaminen. Opintolaina on tällä hetkellä ainoa vaihtoehto rahoittaa opiskeluaikaa, koska monissa korkeakoulukaupungeissa valtaosan opintorahan ja asumisen tukemiseen tarkoitettun yleisen asumistuen määrästä syö korkea vuokrataso. Ongelma korostuu etenkin pääkaupunkiseudulla, jossa yleinen vuokrataso on muutoinkin korkeampi. Opintolainahyvitys ei parannakaan opiskelijoiden taloudellista asemaa, vasta kuin työllistyttäessä ja valmistumisen jälkeen. Esityksessä oikeus hyvitykseen on rajattu niille, jotka asuvat kokeilukunnissa, mutta työnteko alueella ei ole yhtenä kriteerinä oikeudeksi hyvitykseen. Tällöin kokeilun vaikutuksia alueelliseen työvoimapulaan voi pitää hieman kiistanalaisina.

Lisäksi näemme ongelmallisena lakiehdotuksen arpaperiaatteen opintolainahyvityksen saamiseksi, sillä se asettaa opiskelijat keskenään eriarvoiseen asemaan. Ymmärrämme, että kokeilun ja tutkimuksen nimissä tulee valita kokeiluun pääsevät opiskelijat satunnaisesti, mutta periaate tulee myös väistämättä jättämään ulkopuolelle opiskelijoita, jotka olisivat saattaneet olla kiinnostuneita opintolainahyvityksen hakemisesta. Lakiehdotusta voidaan pitää myös alttiina hyväksikäytölle, koska henkilö voi esimerkiksi muuttaa henkikirjoituspaikkansa kokeilukunnassa asuvan sukulaisensa luokse ja silti itse asua ja työskennellä muualla hyötyen hyvityksestä.

Kiitämme Opetus- ja kulttuuriministeriötä mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksen luonnosta sekä tavoitetta edistää vastavalmistuneiden asemaa tulevaisuudessa. Koemme kuitenkin, ettei hallituksen esitysluonnos tule saavuttamaan haluttuja tavoitteita.

Lindgren Linda

Laurea ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Laureamko

Tuunanen Kalle

Haaga-Helian opiskelijakunta Helga - Opiskelijakunnat: Helga, HUMAKO,
Laureamko, METKA, TUO